

Motion till riksdagen 2012/13:Kr290

av **Gunnar Andrén (FP)**

Drottningholmsteaterns 250-årsjubileum

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av att uppmärksamma Drottningholmsteaterns 250-årsminne 2016 och att i det sammanhanget överväga att inbjuda till komposition av ”modern Drottningholmsmusik”.

Motivering

År 2016 fyller Drottningholms Slottsteater 250 år. Nästa jubileum blir troligen 2066, det är oklart hur många av den nuvarande riksdagens ledamöter som får uppleva det jubileet.

Drottningholms Slottsteater uppfördes 1766 för drottning Lovisa Ulrika. Det vi i dag benämner Drottningholmsmusiken utgörs av Johan Helmich Romans (1694–1758) välbekanta orkestersvit *Bilägers musiquen*, komponerat till bröllopet mellan Adolf Fredrik och Lovisa Ulrika på Drottningholm 1744.

Inför 2016 bör, med uruppförande på Drottningholm, skrivas modern Drottningholmsmusik, anknyttande till klassiskt musikaliska strömningar i vår tid.

Det är inget som Stiftelsen Drottningholms Slottsteater själv kan finansiera inom ramen för nuvarande statliga anslag, något som riksdagen anfört som motiv för att avvisa motsvarande förslag tidigare år. Den föreslagna uppräkningsanslaget för 2013 uppgår till exempel till 35 000 kr. Däremot måste naturligtvis medel från Drottningholmsteaterns Vänner och andra mecenater användas som delfinansiering. Ett engagemang från riksdagen eller regeringen skulle med all säkerhet bidra till att göra 250-årsjubileet till en stor svensk och internationell musikalisk festival.

I Stiftelsen Drottningholms Slottsteater utser Hans Majestät Konungen ordförande, regeringen ett antal ledamöter, därtill finns några självskrivna

Fel! Okänt namn på

med anknytning till Kungliga Operan och föreningen Drottningholmsteaterns Vänner, en förening som bidrar med mycket stora summor till olika föreställningars finansiering och utan vars bistånd musikevenemangen på internationell toppnivå inte skulle vara möjliga.

Drottningholms Slottsteater, en del av Sveriges första världsarv, är unik, vilket också Unescos världsarvsutnämning konstaterat. Teatern är intakt från 1700-talets mitt, inte minst vad gäller det fantastiska scenmaskineriet helt i trä, drivet för hand och alltså utan elektricitet och liknande nymodigheter. Gångspel, valsar, trummor, block, rep och motvikter får det stora maskineriet att arbeta. I salongen finns målade marmoreringar, konsoler i papper-maché och pilastrar av gips. Ett trettiotal bevarade scenbilder finns som var aktuella anpassade till 1700-talets repertoar.

Drottningholms Slottsteaters glansperiod inleddes 1777 av Gustav III. Med hjälp av skådespelare som Monvel, kompositörer som Naumann och Kraus, balettmästaren Gallodier och arkitekten Desprez skapade han en svensk teater- och operakonst. Här spelades Glucks senaste operor, fransk opéra-comique och pantomimbaletter fram till Gustav III:s död 1792. Därefter föll teaterbyggnaden i glömska.

Litteraturhistorikern Agne Beijer fann år 1921 teatern orörd sedan 1700-talets slut. Efter byte av rep i maskineriet, installation av elektriskt ljus och varsam rengöring öppnades teatern igen. Under 1920- och 30-talen gavs divertissement och changements à vue, scenbyten inför öppen ridå, för att visa upp den återigen glansfulla teatern.

Säsongen 2012 har liksom de föregående åren varit lysande, utsålt vid i stort sett alla föreställningar.

Föreställningsverksamhet är Drottningholms Slottsteaters huvuduppgift. Sedan 1991, många år utan uppräkningspenningvärdeförsämringen, har det statliga engagemanget varit konstant, det vill säga i reala termer fallande. I gengäld har engagemanget och det ekonomiska tillskottet från stöd-föreningen Drottningholmsteaterns Vänner varit ständigt växande och lett till produktionernas höga klass och därtill möjliggjort internationella gästspel.

För teaterledningen har de ekonomiska problemen tillsammans med organisatoriska förändringar som gått mycket långsamt varit starkt hämmande. I den tradition av svenska mycket kända internationella operaartister – från Jenny Lind och Christina Nilsson via Jussi Björling och Birgit Nilsson till dagens stjärnor Anne Sofie von Otter och Malena Ernman – finns möjligheter att också i framtiden skapa föreställningar som möter konstnärligt högsta krav i den unika miljön.

På ett område behövs dock stöd och samverkan med utomstående – och där riksdagen och eller regeringen måste medverka.

Det gäller kompositionsverksamheten med anknytning till Drottningholm.

År 2016 – 250-årsjubileumsåret av Slottsteaterns tillkomst – är tillfället att skriva ny, modern Drottningholmsmusik, anknyttande till de stämningar som finns på platsen, historien, dagens moderna klassiska musik. För att fira jubileet bör ny musik skrivas, att spelas i kanske ytterligare 250 år.

Exakt hur detta skall gå till, genom tävling, specialinbjudan eller på annat sätt, är omöjligt och oklokt att ha någon mening om. Däremot bör riksdagen

Fel! Okänt namn på

ge regeringen till känna vad som i denna motion anføres om vad som bör ske på musikområdet 2016 i anknytning till Drottningholms Slottsteaters 250-årsjubileum.

Nästa tillfälle blir 2066 – för övrigt exakt 1 000 år efter slaget vid Hastings.

Stockholm den 3 oktober 2012

Gunnar Andrén (FP)